



**អៀង ធីរិទ្ធ ហេវ តា**



**គោត្តនាម ៖** អៀង **នាម ៖** ធីរិទ្ធ

**លេខសំណុំរឿង ៖** ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក-អជសដ

**កាលបរិច្ឆេទនិងទីកន្លែងកំណើត ៖** ថ្ងៃទី១០ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៣២  
នៅទីក្រុងភ្នំពេញ

**ចាប់ខ្លួន ៖** ថ្ងៃទី១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧

**មេធាវីការពារក្តី ៖** លោក ផាត់ ពៅស៊ាង (មេធាវីជាតិ) និងលោកស្រី  
ដាយអាណា អេលីស (Diana ELLIS) (មេធាវីអន្តរជាតិ ជនជាតិ  
អង់គ្លេស)

**ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន**

បច្ចុប្បន្ន ត្រូវចោទប្រកាន់និងបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះពីបទ **ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ** ការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ១៩៤៩ **ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍**ទៅលើជនជាតិចាមនិងវៀតណាម និងឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដែលមានចែងនិងផ្ដន្ទាទោសតាមមាត្រា ៤, ៥, ៦, ២៩(ថ្មី) និងមាត្រា៣៩(ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤។ សវនាការបឋមបានចាប់ផ្ដើមកាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១។

ការអានបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទក្នុងសំណុំរឿង ០០២ គ្រោងប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី២១-២៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ ហើយសវនាការលើអង្គសេចក្ដីនឹងចាប់ផ្ដើមពីថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១។

**តួនាទីក្នុងរបបកម្ពុជា  
ប្រជាធិបតេយ្យ**

**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច**

**បទចោទប្រកាន់  
សំខាន់ៗ**

អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងការរៀបចំ ផែនការ សមគំនិត ជំរុញ និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ដូចខាងក្រោម៖

**ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ** ៖ មនុស្សឃាត ការសម្លាប់ផ្តាច់ពូជ ការដាក់ក្នុង មន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទារុណកម្ម ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញខាងផ្នែកនយោបាយនិងសាសនា ការរើសអើងពូជសាសន៍ និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត។

**ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍** ៖ ការសម្លាប់ក្រុមជនជាតិវៀតណាម។

**ការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវឆ្នាំ១៩៤៩**៖ មនុស្សឃាត ដោយចេតនា ការធ្វើទារុណកម្មឬការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ការបង្កដោយចេតនាឱ្យមាន របួសធ្ងន់ធ្ងរ ឬឱ្យមានការឈឺចាប់ដល់រូបរាងកាយឬសុខភាព ការដកហូតដោយ ចេតនាពីឈ្លើយសឹកឬជនស៊ីវិលនូវសិទ្ធិទទួលបានការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌ ការបង្ខាំង និងការនិរទេសជនស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់។

អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានការទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ក្នុងនាមជា ភ្នាក់ដឹកនាំ ឬបានចេញបញ្ជា ចំពោះការប្រព្រឹត្ត៖

**ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ** ៖ ចំពោះអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀតនិងការរើស អើងពូជសាសន៍។

អៀង ធីរិទ្ធ ក៏ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា មានការទទួលខុសត្រូវដោយប្រយោលក្នុង ឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ចំពោះការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ អំពើប្រល័យ ពូជសាសន៍ និងការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ។

**ប្រវត្តិបង្កើតផ្ទាល់ខ្លួន**

អៀង ធីរិទ្ធ បានបញ្ចប់ការសិក្សានៅវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថិ ក្រុងភ្នំពេញ បន្ទាប់មកគាត់ បានទៅសិក្សាផ្នែកអក្សរសាស្ត្រនៅសាកលវិទ្យាល័យ សប៊ូន (Sorbonne) នៅប្រទេស បារាំង។ អៀង ធីរិទ្ធ គឺជាស្រ្តីកម្ពុជាទីមួយដែលបានទទួលសញ្ញាបត្រផ្នែកអក្សរសាស្ត្រ អង់គ្លេស។ អៀង ធីរិទ្ធ បានត្រឡប់មកកម្ពុជាវិញនៅឆ្នាំ១៩៥៧ និងបានធ្វើជា សាស្ត្រាចារ្យមុនពេលបង្កើតសាលាឯកជនបង្រៀនភាសាអង់គ្លេសមួយនៅឆ្នាំ១៩៦០។ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ថ្ងៃទី៩ ខែតុលា

**ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង**

ឆ្នាំ១៩៧៥ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានតែងតាំងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ចនៃរបបកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ។ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានចោទថាបានធ្វើការជាមួយខ្មែរក្រហម រហូតដល់ពេលដែលស្វាមីរបស់គាត់ គឺលោក អៀង សារី បានទទួលការលើកលែងទោសពីព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៩៨។ គាត់និងប្តីបានមករស់នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ រហូតដល់ពេលត្រូវប៉ូលិសចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនមកមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់ អ.វ.ត.ក នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧។

<b>ប្រវត្តិនៃសំណុំរឿង</b>	១២ វិច្ឆិកា ២០០៧	អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវនគរបាលយុត្តិធម៌ចាប់និងឃុំខ្លួន។
	១៤ វិច្ឆិកា ២០០៧	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចឃុំខ្លួន អៀង ធីរិទ្ធ ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ។
	៨ មករា ២០០៨	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
	៩ កក្កដា ២០០៨	អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
	១០ វិច្ឆិកា ២០០៨	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួន អៀង ធីរិទ្ធ ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត។
	៩ ធ្នូ ២០០៨	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
	១១ ឧសភា ២០០៩	អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
	១០ វិច្ឆិកា ២០០៩	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួន អៀង ធីរិទ្ធ ជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំទៀត។
	៩ ធ្នូ ២០០៩	អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
	១៤ មករា ២០១០	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញសេចក្តីជូនដំណឹងទៅ អៀង ធីរិទ្ធ អំពីការពិចារណារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត។

**ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង**

- ៣០ មេសា ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាពន្យារពេលឃុំខ្លួនគាត់ជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ១៩ កក្កដា ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបញ្ជូនឯកសារសំណុំរឿងទៅសហ ព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញារៀបចំសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ស្ថាពរ។
- ១៦ សីហា ២០១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាចេញសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្ថាពរនិងលើកសំណើ ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឱ្យចោទប្រកាន់ អៀង ធីរិទ្ធ និង បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។
- ១៥ កញ្ញា ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចេញដីកាដោះស្រាយ ដោយចោទ ប្រកាន់ អៀង ធីរិទ្ធ និងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានបន្តឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងជាបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់ពេលដែលត្រូវនាំយកទៅជំនុំជម្រះនៅចំពោះមុខអង្គ ជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។
- ១៨ តុលា ២០១០ អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងយុត្តាធិការ នៃដីកាដោះស្រាយ។
- ១៣ មករា ២០១១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់និងធ្វើវិសោធនកម្មដោយផ្អែកទៅ លើបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹង អៀង ធីរិទ្ធ ដែលមានចែងក្នុង ដីកាដោះស្រាយនិងសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានបន្តឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងជាបណ្តោះ អាសន្នរហូតដល់ពេលដែលត្រូវនាំយកទៅជំនុំជម្រះនៅចំពោះ មុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។
- ២១ មករា ២០១១ អៀង ធីរិទ្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ទាមទារដោះលែងរូបគាត់ឱ្យនៅក្រៅឃុំ។
- ៣១ មករា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបើកសវនាការលើបណ្តឹងតវ៉ារបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ដែលទាមទារដោះលែងគាត់ឱ្យនៅក្រៅឃុំ។

**ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង**

- ១៦ កុម្មៈ ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបដិសេធសំណុំរឿងនៅក្រៅឃុំរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ។
- ២៧-៣០ មិថុនា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបើកសវនាការបឋមលើសំណុំរឿង ០០២។ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវនាំទៅកាត់សេចក្តីនៅចំពោះមុខអង្គ ជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។
- ២៩-៣១ សីហា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបើកសវនាការមុនអង្គសេចក្តី អំពី បញ្ហាកាយសម្បទានិងបញ្ហាស្មារតីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការ ចូលរួមការជំនុំជម្រះក្តី។
- ២២ កញ្ញា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេចបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ជាផ្នែកតូចៗ ដើម្បីជំនុំជម្រះនិងវិនិច្ឆ័យ សេចក្តីដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។
- ២២ កញ្ញា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេចលុបបទចោទប្រកាន់នានា ក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦ ចេញពីដីកាបញ្ជូន សំណុំរឿង ០០២ ទៅជំនុំជម្រះ។
- ១៩-២០ តុលា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបើកសវនាការមុនអង្គសេចក្តី អំពី បញ្ហាកាយសម្បទានិងបញ្ហាស្មារតីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងការ ចូលរួមការជំនុំជម្រះក្តី។
- ២១-២៤ វិច្ឆិកា ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងស្តាប់ការអានបទចោទប្រកាន់ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទក្នុងសំណុំ រឿង ០០២ និងការឆ្លើយតបរបស់ជនជាប់ចោទឬមេធាវី ការពារក្តី។
- ៥ ធ្នូ ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចាប់ផ្តើមបើកសវនាការលើ អង្គសេចក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០២។

\*ដីកានិងសេចក្តីសម្រេចទាំងនេះ និងផ្សេងៗទៀត សូមមើល: <http://www.eccc.gov.kh/document/court>

**អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងសំណុំរឿងនេះរៀបចំដោយផ្នែក  
កិច្ចការសាធារណៈនៃ អ.វ.ត.ក ដើម្បីជាជំនួយដល់  
សាធារណជន ឲ្យមានការយល់ដឹងអំពីសំណុំរឿង  
នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក។ ឯកសារនេះពុំមែនជា  
ឯកសារផ្លូវការផ្នែកច្បាប់ណាមួយនោះទេ បើទោះបី  
ជាមានការខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីលទ្ធភាពដើម្បីធានា  
ដល់តម្លាភាពព័ត៌មានក៏ដោយ។

**អាសយដ្ឋាន:** ផ្លូវជាតិលេខ ៤ សង្កាត់ចោមចៅ  
ខ័ណ្ឌដង្កោ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១  
រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ទូរស័ព្ទ: (៨៥៥)២៣ ២១៩ ៨១៤  
ទូរសារ: (៨៥៥) ២៣ ២១៩ ៨៤១  
សារអេឡិកត្រូនិក: pas@eccc.gov.kh